

РОКАМБОЛЬ – ЦІННА ОВОЧЕВА КУЛЬТУРА

Нікончук Н. В., канд. с.-г. наук, доцент

Федорчук В. Г., канд. с.-г. наук, доцент

Миколаївський національний аграрний університет

У зв'язку з пошуком нових нішових культур цікавою для невеликого товаровиробника може бути часник рокамболь. У порівнянні зі звичайним часником це більш врожайна культура: цибулини можуть важити від 200 до 500 грамів. У народі його ще називають рослиною «два в одному», цибуля-часник, часник іспанський, єгипетський, слоновий.

Від цибулі рокамболю дістався великий розмір, від часнику – напівгострий смак і менш різкий запах. Крім того, він скоростиглий і дуже

врожайний. Рокамболь широко відомий в Китаї та Кореї, а в нас він вважається майже екзотичним овочем.

Рокамболь має соковиті зубки, вони відрізняються від смаку звичайного часнику часниково-цибулинним ароматом. Насправді рокамболь не крупний часник, а культурна форма цибулі причасникової (*Allium scorodoprasu*).

Часник рокамболь цінна харчова рослина та широко використовується в народній медицині. Як часник і цибуля він містить значну кількість вітамінів А і С, органічне залізо, але за хімічним складом, вмісту фітонцидів, вітамінів, ефірних олій рокамболь дещо поступається часнику. Як і в звичайному часнику, в рокамболі в таких же кількостях є аліцин, який сприяє активному очищенню крові, кровоносних судин; лікує успішно шлунково-кишкові захворювання і зміцнює захисні сили організму. Існує думка, що систематичне вживання рокамболі не допускає утворення вільних радикалів, що особливо цінно для зменшення розвитку онкологічних захворювань та запобігає старінню організму. Також вчені довели, що вживання рокамболі ефективно для запобігання потовщенню і затвердінню кровоносних судин. Порівняно недавно вчені-медики Англії зробили сенсаційне відкриття: жінки, які регулярно вживають часник і цибулю, захищені більшою мірою від розвитку стегнового остеоартриту.

Часник рокамболь – трав'яниста багаторічна рослина роду цибулинних: його товсті стебла і листки дуже схожі з цибулею пореєм. Розмножується часник рокамболь великими цибулинами та його дітками. На поверхні цибулин є м'ясисті лусочки. Під верхньою лускою і на коренях дозрівають цибулини - дітки. За весняної посадки головки утворюються дрібнішими за звичайні.

На стеблі утворюється квіткова стрілка з кулястим суцвіттям, яка досягає в висоту до одного метра. При появі стрілки її видаляють, щоб не відбувалося відтоку активних поживних речовин із цибулини.

Рокамболь відноситься до культур, які позитивно відгукуються на післядію органічних добрив. Саме тому його краще розміщувати після добре удобрених культур.

Слаборозвинена коренева система рокамболі вимагає високої родючості ґрунту. Його розміщують на структурних суглинистих і супіщаних ґрунтах багатих органікою. Ґрунт повинен володіти добрими водоутримуючими характеристиками і оптимальною реакцією ґрунтового розчину (рН 6,5-7,9).

Цю культуру не можна розміщувати як в понижених місцях, де навесні скупчується тала вода, так і на підвищених елементах рельєфу, де взимку вітер здуває сніг і рослини можуть вимерзнути.

Практика показує, що краще висаджувати його на ділянках поруч з не дуже високорослими рослинами. Неодмінна умова - щорічна зміна ділянок для висадки часнику рокамболь. У сівозміні рокамболь розміщують в одному полі з цибулевими культурами.

Цибулини рокамболі добре зберігаються, його можна вирощувати як яру так і озиму культуру.

Садять рокамболь як озимий часник. При цьому при посадці зубками отримують дворічну культуру, а дітками – трирічну. Час посадки – вересень-жовтень. Посадку проводять на глибину 7-8 см з міжряддям 25-30 см, у рядку між рослинами - 8-10 см.

При сівбі дітками їх очищують від ороговілого міцного лушпиння, яке запобігає сходам. Зубчики мають звичайне лушпиння, тому їх можна не очищати – вони добре проростають. З дрібних зубчиків і діток виростають однозубки, а з зубків – великі цибулини.

На відміну від часнику звичайного, рокамболь більш вимогливий до вологи у зв'язку з поверхневою кореневою системою, що потребує частіших поливів, особливо на початку вегетації.

Також рокамболь менш морозостійкий, ніж часник, тому обов'язковим заходом при садінні під зиму є мульчування гноєм, соломною, сухою травою, тирсою тощо. Догляд за рослинами рокамболлю такий, як і за часником звичайним.

Збирання часнику проводять коли починають підсихати і жовтіти нижні листки. Затягувати зі збиранням не можна, тому що затримка призведе до втрат цибулин - діток, що ростуть під лусочками на цибулинах і коренях.